GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Dumineс'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 15. Joi, 23 Februariu|7 Martiu 1878.

La processele politice.

Brasiovu, 6 Martiu 1878.

Vediendu multele processe politice intentate de unu timpu incóce in tierile corónei ungare si rigorós'a censura, carei'a sunt supuse mai cu séma cartile de scóla nemaghiare, amu crede, ca traimu inca in epoc'a lui Seldnitzky si Bach, déca nu amu ceti mai pe fiacare di cate o cuventare lunga parlamentara de ale lui Simonyi si Tisza.

Celu mai nemultiamitoriu lucru este de a voi se capacitezi pe unu ministru maghiaru. Déca nu amu vedé inainte zadarnici'a unoru asemeni silintie, amu dice catra onorabilulu Tisza Kálmán: „Nu este bine a urmá façia de nationalitatile nemaghiare unu metodu atatu de absolutisticu, este stricatiosu pentru desvoltarea paciuita a patriei, déca guvernulu cauta cu luminarea ocasiunea de a face pe lume se créda, ca in sinulu popóreloru nemaghiare se afla o multime de conspiratori, de inimici ai statului maghiaru." Ori-cate dovedi amu aduce dér' pentru aceste asertiuni n'ar' ajutá nimicu. Dlu Tisza 'si-a alesu odata acést'a cale si nu potemu asteptá, cá se se mai abata dela ea. Departe de noi de a nu recunósce, ca interessele de vieatia ale unui statu trebuiescu aperate de ori-ce guvernu cu energia si conscientiositate contra inimiciloru esterni si interni. Dér' ne va concede ori-cine, ca dela unu punctu órecare póte se fia mare deosebire in modulu cumu se intielegu aceste interesse. Domnulu Tisza le intielege intr'unu feliu si noi ear' in altu feliu si cutezamu a sustiené, ca dlu Tisza pentru aceea nu este mai bunu patriotu cá noi.

Din punctulu de vedere maghiaru póte se fia considerata de folositóre activitatea febrila ce-o desvólta procurorii statului, spre esemplu in descoperirea de „complotu i dacoromanesci", cari in creerii dloru au luatu deja o estindere periculósa, dupa noi inse fenomenulu acest'a e cu atatu mai intristatoriu, cu catu elu este de natura a documentá numai o slabitiune a guvernului. Tocmai din asta causa ar' trebui se se evite ori-ce pasu precipitatu in intentarea processeloru de turburarea liniscei publice si de lesa-Majestate.

Cu catu acusatiunea ce se redica contra unui cetatianu este mai grava si póte avé urmari mai triste pentru elu, cu atatu mai rigorosu si mai conscientiosu trebuie se fia esaminatu faptulu pe care se baséza. Candu unu omu vine a fi inferatu de turburatoriu, de conspiratoriu contra interesseloru statului, candu i se imputa o asemenea crima teribila, caus'a trebuie se fia fórte ponderósa.

Cu mare parere de reu trebuie se marturisimu inse, ca in specialu façia de noi romanii nu s'a observatu cu destula acuratetia esigenti'a acést'a neinlaturabila intr'unu statu constitutiunalu. Unii romani au fostu trasi in judecata si invinuiti, ca au conspiratu contra patriei, cu tóte ca, dupa cumu s'a doveditu mai tardiu, ei la tóte numai la acést'a nu s'au ganditu. Cu satisfactiune deosebita patriotica potemu se constatamu, ca cu tóte silintiele ce 'si-au datu pana acuma unii procurori, cari, nu scimu déca in urm'a vreunei instructiuni séu din prea mare zelu pentru serviciu, pare ca 'si-au propusu de a dá cu ori-ce pretiu de urm'a óre-carei conspiratiuni romanesci, nu a obvenitu pana acuma nici unu casu, cá unu romanu din Transilvani'a séu Ungari'a se fi fostu condamnatu pentru vreo crima comisa contra statului. Dér' cu catu se probéza mai multu lealitatea romanului, cu atatu trebuie se se simtia mai tare rigórea urmarirei judecatoresci.

Avemu unu casu inaintea nóstra. Este processulu intentatu librariului romanu din Oraviti'a, care s'a terminatu dilele trecute cu achitarea inculpatului. Noue luni de dile a fostu tienutu acestu comerciantu urmaritu de sórte in arestu preventivu, pentru cá dupa a nou'a luna tribunalulu se'lu declare de nevinovatu din causa, ca lipsescu tóte presupunerile crimei, de care erá acusatu. Si pentru ce a trebuitu elu se stè inchisu atat'a timpu?

Tieranu avù nefericirea de a capetá printr'unu librariu din Bucuresci cateva esemplare ale unei charte intitulate „Tierile romane séu Daci'a moderna." Elu neavendu nici unu cugetu reu le-a espusu in galantariulu seu. Aci a datu politi'a peste ele si librariulu a fostu arestatu indata si transportatu in inchisórea din Budapest'a.

N'am vediutu acea charta, nu potemu sci prin urmare de este adeveratu, ca marginile tieriloru locuite de romani sunt insemnate intr'ens'a cu colóre venetu-galbenu-rosia, dér' chiaru asia se fia, chiaru déca acést'a charta ar' contiene idei inemice statului ungaru, nu potea fi justificata nicidecumu aspr'a procedere observata façia de librariulu romanu din Oraviti'a. Singuru impregiurarea ca Tieranu a espusu chart'a, dupa ce a primit'o in tóta ordinea prin posta si vama si a provediut'o cu stampigli'a s'a, in galantariulu seu, era de ajunsu spre alu liberá de ori-ce prepusu, ca ar' fi voitu se conspire in secretu.

Intielegemu, ca procurorulu a trebuitu se se indigneze asupr'a numirei „Daci'a Moderna", intielegemu mai cu séma indignarea ce a trebuitu se o simtia vediendu, ca pe charta in tienutulu Maramuresiului figuréza si „Debretinulu", cetate curatu ungurésca si loculu de alegere alu ministrului Tisza, dér' tóte aceste momente nu erau de ajunsu spre a motivá grav'a acusatiune de inalta tradare indreptata contra lui Tieranu.

Se vede inse ca procurorulu Bakos nu a pusu atatá pondu pe charta inse-si, catu pe impregiurarea, ca Tieranu a vendutu esemplare dintr'ensa la doui preoti si doui invetiatori, ceea ce a facutu, cumu dice elu, cá agitatiunea se devina periculósa. Decandu preotii si invetiatorii nostri au devenitu subiecte atatu de periculóse pentru statulu ungaru incatu o simpla charta in man'a loru se fia in stare a amenintiá esistenti'a acestui'a.?

Agitatiunile sistematice ale pressei maghiare contra romaniloru, calumniile rafinate dirése contra inteligintiei loru 'si adusera fructulu. Déca diariele maghiare atitia necontenitu contra nóstra, déca publica romantie intregi despre pretiusele „conventicule secrete romane", cari in fapta au esistatu numai in creerii esaltatiloru corespondenti ai lui „Kelet", nu ne potemu mirá, ca s'a potutu intemplá, cá unu bravu comerciante cu trecutu nepatatu, preste acést'a tata de familia, se fia tienutu inchisu aprópe unu anu, pentru ca a avutu nesocotinti'a de a espune si a vinde o charta de care nici nu a sciutu, ca este oprita.

Din capital'a Ungariei.

Budapest'a, 2. Martiu n.

Temperatur'a belicósa a scadiutu multu pe la noi, in Vien'a ea a ajunsu deja sub nula. Pana mai falfaiá semilun'a pe zidurile Plevnei, pana erau turcii inca in stare de a mai resiste ostiloru russesci, aveau si ungurii curagiu mai multu, astadi inse óste turcésca nu mai este, si Turci'a europeana e in poterea russului. Nici un'a din marile poteri nu se arata dispusa se se ridice cu potere armata contra Russiei spre a-o goni dela apele dulci ale Bosforului. Ungurii ar' strigá bucurosu si acuma din tóte plumanile la arme! dér' lucrurile odata astfeliu schimbate, nu le mai da man'a a face demonstratiuni sgomotóse contra Russiei. Se marginescu dér' deocamdata in a se vaierá asupra tristei situatiuni ce sustienu, ca ar' fi creat'o politic'a passiva a contelui Andrássy patriei ungare. Aceste contemplatiuni dorerose asupra situatiunei numai din candu in candu le mai intrerumpe cate unu strigatu interitatu: „Inca nu-i prea tardiu, trebuie se ne batemu, alta scapare pentru noi nu mai este!"

Sperantiele, ca dóra vomu mobilisá si noi, s'au micsioratu earasi, din causa, ca austriacii nu voru se se infierbinte nicidecumu pentru ideile belicóse ale patriotiloru de dincóce de Lait'a. S'a facutu mare svonu cu otarirea consiliului de resbelu de a cere dela delegatiuni unu creditu de 60 milióne pentru scopuri militare. Fantasi'a diurnalistiloru maghiari vedea deja ordinile date si pe adjutanti galopandu cu limb'a scósa pe dinaintea fronturiloru. Dér' ce se vedi? Delegatii austriaci tienura o conferintia la membrulu delegatiunei Kuranda si decisera in privinti'a creditului de 60 milióne — nimicu. Unii adeca diceau, ca voru votá creditulu neconditiunatu, altii, ca 'lu voru refusá neconditiunatu, cativa inse declarara, ca 'lu voru votá numai atunci, déca guvernulu va asigurá, ca acestu creditu nu va fi intrebuintiatu pentru scopuri de anecsiune, pentru ocuparea Bosniei si a Herzegovinei. Cu acést'a nemtii nostri austriaci au doveditu numai, ca au prea puçinu sensu pentru o mobilisare. Bismarck a disu, ca pace va fi, ca Austri'a va face bine se nu se incurce, si nemtii nostrii dicu: dreptu' are!

„Austriacii au inceputu se distinga acuma tare intre interessele loru si ale unguriloru, ei mergu asia departe, a dice, ca resbelulu cu Russi'a privesce numai pe unguri, cari pórta o „politica de resbunare", esclama dorerosu „Pester Lloyd". Dér', dice acea fóia mai departe, déca si faceti acést'a distinctiune, déca considerati numai pe Ungari'a de periclitata prin sucessele slavismului cotropitoriu, pentru ca ve diceti, ca natiunea ungara sta si cade cu statulu Ungaru, dér' Austri'a isi póte aflá o a dou'a patria si dupa ce s'a ruinatu monarchi'a — n'amu poté si noi se pretindemu celu puçinu atat'a, ca Austri'a se documenteze pentru noi celu puçinu acea simpathia, care a aretat'o deunadile pentru Turci'a in scrisu si prin graiu. Catu de mare a fostu entusiasmulu in Austri'a, candu era vorb'a de scaparea Turciei. Ei bine! Nu merita Ungari'a macaru atata simpathia, atat'u sprijinu atat'a jertfa cá Turci'a?"

Departe amu ajunsu cu fratii nostri dualisti, déca trebuie se ne rogamu de ei, cá se nu ne trateze mai reu cá pe turci. Intr'adeveru, viéti'a nóstra dualistica nu incéta de a ne oferi momente surprindietórie! Cine s'ar' fi asteptatu se véda pe „P. Lloyd", care sciá numai se amenintie, cersindu grati'a austriaciloru? Unde a remasu preponderanti'a nóstra politica, nu mai avemu pe ungurulu Andrásy in capulu afaceriloru straine? Portarea acestui'a devine totu mai enigmatica. Óre se fia adeveratu, ce se scrie foiloru prussace, ca Andrásy ar' vrea se-o rupa acuma cu Russi'a, dér' nu mai póte, ca-ci influenti'a archiducelui Albrecht si a partitei militare, care voiesce se mérga mana in mana cu Russi'a, predomina situatiunea? Este greu de intielesu atitudinea contelui Andrásy, dér' se póte fórte lesne, ca elu in momentulu de façia inca nu s'a decisu nici intr'unu feliu, póte ca mai astépta cevasi, resultatulu conferintiei spre esemplu, pana va luá o otarire. Nu va fi óre atunci prea tardiu? Bismarck, amiculu intimu alu ministrului nostru de esterne, caruia acest'a ei increde totu, a disu, ca actiunea austriaca nu póte veni nici-odata prea tardiu si Bismarck vorbesce numai adeverulu.

Austro-Ungari'a póte asteptá, diceti? Cetiti numai epistol'a cea mai noua a lui Kossuth Lajos catra Helfy. „Me intrebi de sunt bolnavu?" intréba Kossuth. „Cumu nu asiu fi bolnavu! Déca nervele mele ar' fi cá funea de gróse, ele inca ar' trebui se fia sguduite de ide'a, ca Andrásy si clic'a s'a miserabila au omoritu patri'a. Si tocmai atunci au omorit'o, candu poteau se-o mai asigure pe o miia de ani. Sunt orbiti cu totulu? Ei credu, ca déca au cersitu dela Gorciacoff o conferintia séu unu congressu, voru poté cersi si dela Tiarulu slaviloru, cá se agratieze patri'a nóstra si Austri'a. Cu asemeni ómeni, cari

se jóca cu esistenti'a natiunei, nu asteptu nici dela resbelu vreo mantuire. Dér' este certu, ca resbelulu este singur'a siansa, ce ne mai remane. Déca nu vomu incepe neamenatu resbelulu — suntemu perduti pentru totdeauna. Atunci potemu scrie pe portile tierii nóstre cuvintele lui Dante: „Lasciate ogni speranza." (Lasati tóta speranti'a.) Nu dicu ca resbelulu ne va mantui, dér' este cu putintia séu celu puçinu nu e impossibilu, ca ne mantuie — ca-ci la resbelu „partem fortuna sibi vindicat," (Noroculu 'si are partea s'a.) De aceea resbelu cu ori-ce pretiu — acést'a e parerea mea." Dica cine ce va dice, Kossuth scie celu puçinu ce voiesce, elu a fostu, decandu a pasitu pe aren'a politica, si va fi pana la mórte: omulu actiunei.

Inaltu ordinu de di pe armata.

Ostasi!

Cu memorabil'a cadere a Plevnei, unde ati avutu parte atatu de insemnata, nu se puse capetu osteneliloru vóstre, eroismului si devotamentului vostru. Chiaru dupa caderea Rahovei, cetati otomane importante de pe marginea Dunarei, din cari inamiculu pornise lovirile lui asupra nóstra, se mai aflau inca in stapanirea lui. Aceste trufasie metereze trebuiau se intre in manele nóstre pentru a nu mai ne teme de reulu loru.

In fine Vidinulu, acea insemnata piatia de arme de unde Gaziulu Osman se napustise cu vitéz'a lui óste spre a opri mersulu chrestinatatii, Vidinulu, cá unu desfidu si o amenintiare, stá inca in picióre.

Amu datu dér' ordinu divisiunei a 4-a de a trece Dunarea si a fi gata a respinge ori-ce incercare de atacu dirigétu in contra teritoriului nostru din Silistri'a si Turtucai'a, ér' divisiunile 1, 2 si a 3-a, sub comand'a generalului Haralambie, se indreptara spre Vidinu pentru a impresurá si atacá acésta cetate. Trupele din Calafatu, care in timpu de mai bine de 9 luni au contienutu cu atata energia acésta fortaretia, bombardandu-o si reducundu-o la neputintia, au sustienutu cu vigóre operatiunile ostiloru nóstre de pe malulu dreptu.

Ostasi! Spre a ajunge aceste noue obiective ale operatiuniloru vóstre, voi ati esecutatu cu iutiela si sprintenia marsiurile cele mai grele pe viforósele vremi si pe asprele geruri ale unei strasnice ierni, dér' totude'o-data ati doveditu, ca in ostasiulu romanu de astadi, cá la stramosi, barbati'a este imperechiata cu rabdarea nevoiloru, vertosi'a trupului cu tari'a animei. Noue lupte, noui si stralucite fapte ve asteptau pe aceste campii de vitejie; ele se numescu in analele nóstre militare cu neperitóre nume: Tatardjik, Inov'a Smirdan.

Cu sufletulu induiosiatu de glori'a vóstra, la care de asta data eramu silitu de trebile si grijile Tierei a privi de departe, Eu amu urmaritu voinicescii vostri pasii. Dér voi sciati, ca anim'a Mea era mandra si liniscita, ca-ci Domnulu vostru fusese cu voi la Plevn'a, si vediuse cine sunteti si ce puteti.

Nevoile grele, sangerósele jertfe, ce ati trebuitu se mai ingaduiti pentru Patria, au fostu resplatite cu fal'a ce ati avutu de a intrá cu onóre ostasiésca in cetatea ce ati impresuratu cu vitejia. Vulturulu romanescu, care 'si a desfasiuratu aripele la Griviti'a, isi odihnesce acuma sborulu pe fecio-relnicile ziduri ale Vidinului. Tiér'a, impreuna cu Mine, ve multiamesce, si in viitoriu, cá in trecutu, dupa credinti'a in Dumnedieu, in voi, Ostasi! credinti'a-si pune.

Datu in Bucuresci, in 15 Februariu 1878.

CAROL.

Reportulu generalului Manu.

„Monitoriulu Romaniei" publica urmatoriulu reportu telegraficu ce d. generalu Manu a adressatu dlui ministru de resbelu si dlui generalu de divisiune Cernatu, majoru-generalu, in privinti'a ocuparei Vidinului de catra armat'a romana:

„Intrarea trupeloru nóstre in Vidinu s'a urmatu cu cea mai mare regula si conformu stipulatiuniloru conventiunei incheiate intre Fericulu Izzet si colonelulu Falcoianu, siefulu de statu-majoru generalu, care me representá pe mine cá delegatu alu majorului generalu alu armatei. Evacuarea cetatiei de trupele otomane si remiterea ei in manele nóstre s'a esecutatu in modulu urmatoriu:

„In diu'a de 12 Februariu de diminétia, Izzet-pasi'a a adunatu si concentratu trupele sale pe sioséu'a Vidinu-Tatardjik. In apropiarea acestui locu, la 12 óre punctu, amu sositu cu staturile-majore ale armatei, corpului si divisiuniloru. Amu pornitu inaintea armatei otomane, unde amu fostu intempinati de Izzet-pasi'a cu intregulu seu statu-majoru. Trupele otomane ne-au datu onorurile militare, si apoi au inceputu a defillá pe din naintea nóstra, incependu-si marsiulu spre Belgradjik si luandu'si cantonamentele la Vibolu si Naziru. Trupele romane priimisera ordine a se concentrá lenga Novoselo sub comand'a dlui generalu Anghelescu. O divisiune micsta a corpului de Vestu se asiedia aci, compunendu-se din brigad'a I, representandu divisiune I, sub comand'a colonelului Don'a, cu 6 batalióne din regimentele 1-u de linia, alu 3-lea, 4-lea, 11-lea si 15-lea de dorobanti, batalionulu alu 3-lea de venatori, 1 compania din batalionulu de geniu, 2 baterii din artileri'a divisiunei, sub comand'a majorului Tell. Brigad'a a 2-a representandu divisiunea 2-a, sub comand'a colonelului Ipatescu, cu 6 batalióne din regimentulu alu 2-lea si alu 8-lea de linia, alu 2-lea, 7-lea si 12-lea de dorobanti, batalionulu alu 4-lea de venatori, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei sub comand'a colonelului Ipatescu, cu 6 batalióne din regimentulu alu 2-lea si alu 8-lea de linia, alu 2-lea, 7-lea si 12-lea dorobanti, batalionulu alu 4-lea de venatori, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei sub comand'a locotenentului-colonelu Dimitrescu. Brigad'a 3-a, representandu divisiunea 3-a, sub comand'a locotenentului-colonelu Cotrutiu, cu 6 batalióne din regimentele 4-lea, 5-lea, 6-lea de linia si alu 9-lea de dorobanti, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei, sub comand'a majorului Macarovici. In fine 3 escadróne de calarasi, sub comand'a majorului Paraschivescu.

„La ór'a ficsata am sositu cu Izzet-pasi'a, incongiuratu de statele-majore romane si turce, pe platoulu, unde trupele nóstre erau desfasiurate in trei linie, pe dinaintea caror'a amu trecutu in sunetulu musiceloru, dandu-se onorurile cuvenite comandantului turcu. Apoi generalulu Anghelescu a concentratu divisiunea pentru defilare pe sioseu'a Novoselo spre Vidinu. Diferinti'a de aspectu intre trupele nóstre si cele otomane erá simtietória la prim'a vedere: pe candu primele erau pline de martialitate si vioiciune, crescute inca prin greutatile ce strabatusera si prin importantia istorica a solemnitatiei, la care luau parte, cele din urma pareau fórte obosite de suferintiele si privatiunile, prin care trecusera. Dupa terminarea defileului trupeloru nóstre, m'amu pusu in capulu loru, si insoçitu de Izzet-pasi'a, cu statulu seu majoru, de generalulu Anghelescu si de statu-majorulu romanu, la órele 3 dupa amiédia amu intratu in Vidinu. La barier'a orasiului, guvernorulu civilu, Sirri-pasi'a, incongiuratu de autoritatile administrative si comunale, m'au intempinatu si 'mi-au adressatu cuviute de salutare. Candu trupele romane au trecutu pe dinaintea catedralei locale, preotii in odajdii le-au esitu inainte si le-au binecuventatu. Tóte stradele orasiului erau pline de lume in haine de serbatória si populatiunea, ce se adunase, manifestá cea mai viu'a bucuria la vederea soldatiloru nostri. La konakulu guvernorului civilu se adunara autoritatile locale turce, care 'mi fura presentate aci de Sirri-pasi'a.

„Trupele au strabatutu orasiulu si cetatea in cea mai perfecta regula, nici unu incidentu neplacutu n'a turburatu acésta solemnitate. Apoi 10 batalióne au intratu in cantonamentele loru, ér' 6 batalióne au remasu cá garnisóna in Vidinu. Posturile s'au ocupatu imediatu de trupele nóstre, schimbandu pe cele turcesci. Amu mersu apoi cu oficiarii staturiloru-majore la catedral'a bulgara, unde s'a oficiatu unu Te-Deum, la care s'a pomenitu M. S. Domnitoriulu Romaniei. O deputatiune bulgara s'a presentatu apoi inaintea mea si a tienutu unu discursu, prin care 'si ecsprimá recunoscinti'a catra Domnitoriulu nostru, catra natiune si armat'a romana, care a scapatu populatiunea chrestina de jugulu, care o apasá. Amu respunsu, dicundu, ca M. S. Domnulu, natiunea si armat'a nóstra se simtu fericiti de a fi potutu participá la liberarea popóreloru chrestine. Ser'a Izzet-pasi'a si Sirri-pasi'a m'au invitatu la unu prandiu, la care au intrunitu pe oficiarii superiori ai armatei romane, presenti in Vidinu. Marti, 14 Februariu, cuartirulu generalu romanu a intorsu politeti'a lui Izzet si lui Sirri, invitandu-i la unu dejunu in Calafatu, la care au asistatu, impreuna cu numitii pasi, si mai multi oficieri superiori turci, si astfeliu s'a petrecutu reditiunea Vidinului.

„Armat'a turcésca 'si va urmá tragerea ei conformu stipulatiuniloru conventiunei si armistitiului. Diu'a de 22 Februariu va remane o di memorabila in analele armatei nóstre.

Semnatu: Generalu Manu."

Discursulu dlui Bratianu.

(Urmare si fine.)

Amu compromisu tiér'a? Aretati o dovéda. La 1868 ati redicatu in contra-mi pe evrei si pe bulgari; ati facutu pe Europ'a se créda, ca mancamu evrei si ca voiamu se iau Costantinopolulu. Atunci ati isbutitu cá se ni se adressedie note; acumu nici atatu. Mai multu: toti agintii poteriloru suntu conservatori si toti ne-au asiguratu, ca independinti'a nóstra va fi proclamata, ca ea se considera cá unu faptu implinitu, ca-ci amu capetatu increderea deplina a Europei. De unde deduceti dér', ca suntemu reu priviti de poteri? Mandatarulu dv., ce se duce pe la Vien'a, ve spune astfeliu de baliverne? Si fiindu-ca d. Boerescu spunea, ca eu suntu incongiuratu de lingusitori, permita-mi a'i spune si eu, ca acelu mandataru ii insiéla pe dloru cá se le ie parale. Europ'a are incredere in noi, pentru-ca n'amu insielatu pe nimeni. Ne-ati aretatu Europei, cá pré liberali, cá rosii, petrolisti si cu tóte acestea poterile au avutu si au incredere in noi si inca mai multa decatu in conservatori, pentru-ca ne-au vediutu leali. Amu spusu chiaru imperatului Alecsandru: v'amu combatutu pe façia, candu v'amu vediutu, ca voiti se ne faceti reu; nu ve combatemu candu ni se pare, ca ati renunciatu a ne face reu. Limbagiulu meu catra poteri a fostu sinceru, lealu, si acelasiu catra tóte. Ori-cine va atinge nationalitatea nóstra e inimiculu nostru, ori-cine o sustiene e amicu. Asiá vorbescu si la Petersburgu si la Vien'a si pretutindeni.

Ni se mai dice, ca prin faptele nóstre amu facutu pe Europ'a se ne créda russi, ca amu dusu ostirea la bataia si ce amu castigatu in cele din urma? Ei, dloru, éca unu documentu, reprodusu in parlamentulu englesu. Elu datéza dela 8 Iuliu, candu nu trecuse nimeni Dunarea. Acestu documentu vorbesce despre retrocedarea Basarabiei. Mai e si altu documentu datatu dupa trecerea Dunarei de catra russi. Acestu alu duoilea documentu spune, ca Russi'a insciintia pe Angli'a, ca voiá cá la pace se ni se dé independenti'a. Candu ne-amu proclamatu si noi independin-ti'a si amu trecutu Dunarea n'avea ce se ne mai dé si ne-a oferitu Dobrugea. Acesta inainte de Plevn'a. Dupa Plevn'a ne oferiá nu numai independenti'a, nu numai Dobrogea, ci catu vomu vré din Bulgari'a, chiaru tóte cetatile. Eca cumu s'a schimbatu chiaru Russi'a, candu a vediutu, ca suntemu viteji. Ei bine, acumu, chiaru vrasmasii nostri cei mai indaratnici chiaru ungurii, cari ne despretinieu pana eri, adi declara, ca trebuie se se tiena sém'a de brav'a si viril'a natiune romana.

D. Carpp astadi cantá vecinic'a pomenire Basarabiei. Ei, deca ati banuitu pe colegulu meu dela esterne numai pentru-ca va datu nisce date statistice, pe care le adunase fora se se fi tramisu cineva in Dobrugi'a; numai pentru-ca v'a pusu inainte acele date spre a judecá in cunoscintia de causa ce ni se cerea si ce ni se oferia; déca dintr'unu cuventu trageti consecintie atatu de mari, apoi nu vedeti, ca dati locu la banuiel'a, ca deca ati veni mane la potere, apoi ati poté dá Basarabi'a, dicandu, ca rosii au facutu si acest'a si deca n'ati luá Dobrugi'a in schimbu, pentru-ca amu disu cu totii ca n'o voimu, v'ati multiami c'o constitutiune mai dupa poft'a animei d-vóstre. Eca unde ajungemu cu banueilile. Eu inse nu banuiescu; toti suntemu patrioti; toti numai de interessele tierii ne ingrijimu. Dér' se ne punemu in tes'a d-vóstra. Amu indispusu diceti, tóta Europ'a. Bine; der' cumu? Pe muscali, pentru-ca nu le damu Basarabi'a, cari pentru altu-ceva n'au de ce fi indispusi, pe ceilalti numai pentru-ca nu declaramu resboiu russiloru. Apoi acestea potu fi motive de acusatiune in contr'a nóstra? In sfersitu, fiindu-ca cestiunea s'a pusu lamuritu de catra d. Boerescu, permite-mi ds'a se-lu mai intrebu inca odata, in numele cui vorbesce, ce partita representa, cu cine aveti se veniti la potere, ca-ci candu propuneti unu blamu, trebuie se veniti la potere, altfeliu nu se potu intielege acusatiunile ce faceti fora dorintia de a ne luá loculu. Dér' diceti nu; dorimu numai se degagiamu respunderea nóstra. Dér' óre ve atribue cineva respundere pentru cele ce amu facutu noi? Ei, dle Boerescu, chiaru de te-ai jurá, ca ai lucratu impreuna cu noi, totu nu te-ar' crede nimeni. (Aplause.) Pentru-ce dér' faceti aceste interpelari, cari nu potu dá locu decatu la straganiri si tindu a slabi actiunea guvernului? Ne mai indémna d. Boerescu se plecamu urechi'a la dorerile tierii. Dér' óre numai d-lui are urechie, noi n'audimu, noi nu voimu se audimu tiér'a? Si apoi d. Boerescu pusu-a dlui vr'odata urechi'a la anim'a tierii cumu am pusu-o eu? Déca ar' fi d-lui la potere óre n'ar' fi tiér'a ingrijata? Apoi e ingrijata Europ'a intréga si se nu fimu ingrijati noi, o mica tierisióra? Am declaratu si repetu pentru linistirea acestei ingrijiri, ca credinti'a mea este, ca Russi'a nu ne va luá Basarabi'a si déca a facutu cererea acumu, gresiel'a e a nóstra a toturoru; ca-ci amu lasatu se se créda, ca simtiementulu nostru nationale nu e destulu de desvoltatu, ca amu fi in stare se schimbamu pamentulu nationalu pe unu altulu.

Viu la motiunea din dilele trecute. Candu amu primitu acea motiune, nu ne-amu insusitu ide'a dv., nici dv., pe a nóstra; toti amu fostu romani si amu lucratu cá romani. Noi amu disu, candu ni s'a cerutu Basarabi'a, ceea ce ati repetatu si dv, dupa noi in motiune si acelu votu nu póte se n'aiba o insemnatate mare, ca-ci elu dovedesce poterea patriotismului nostru.

Inainte de Plevn'a russii ne dispretiuiau si nu numai ei, chiaru colonelulu Gaillard, francesu, fórte binevoitoriu, ne dicea, candu erá se trecemu Dunarea, ca armat'a e pré tenera si ca abia vomu poté alege 10 mii de ómeni pentru espeditiune. Dér' nu numai atatu: ungurii 'si inchipuisera, ca unu regimentu de husari de ai loru voru poté ajunge fora impotrivire pana in Bucuresci. Ei bine, a trecutu ostirea tóta si lumea a remasu in mirare de viteji'a soldatiloru nostri, de bravur'a romaniloru la Plevn'a. Totu o asemenea

impressiune, sunt siguru, ca a produsu in Russi'a si in tóta Europ'a si votulu nostru, prin care cu curagiu amu declaratu, ca nu damu pamentulu nostru. (Aplause.) Precumu, dupa Plevn'a s'a produsu in lume unu revirimentu in favórea calitatiloru nóstre militare, totu astfeliu se va produce si acumu unu revirimentu in favórea patriotismului nostru si mari sperantie amu, ca nu ni se va luá Basarabi'a. Ei, dloru, chiaru in Russi'a sunt doue partite in acésta privintia. Ele discuta prin diuarie cestiunea; un'a sustiene cererea Basarabiei, cealalta dice, ca acést'a ar' fi o infamia catra romani, cari au facutu russiloru servitie insemnate. (Aplause prelungite.)

Voiti poterea, vi-o damu. Faceti inse o programa si despre politic'a interna si despre cea esterna, ca-ci noi suntemu consiliarii tronului, si candu ii vomu consiliá se ve chieme, trebuie se scimu ce idei aveti, ce scopuri urmariti. Trebuie se faceti acést'a; ca-ci sunteti intr'unu statu democraticu, si nu e destulu se spuneti, ca tiér'a e cu d-vóstra, pentru a fi crediuti. Sunt multi patriciani intre dv., avoti clienti, cá in forumu (ilaritate); dér' asemenea lucruri nu mai trecu intr'o tiéra democratica. Faceti programa, spuneti in numele cui vorbiti, ce representati, si apoi cereti se vi se dé poterea.

Unu singuru cuventu inca cá respunsu la cele dise de onor. d. Carpu. A mai disu, ca totudéun'a amu fostu dusu o politica russésca, ér' cá dovéda v'a citatu ca la 1870, asi fi disu, ca sunt ortodocsu, ca urmediu si voi urmá o politica ortodocsa, ei bine, n'am disu asiá, onorate domnu, ve rogu cá atunci, candu ne faceti o acusare din cuvintele dise, celu puçinu se fiti buni a reproduce ceea-ce am disu. N'am disu, ca sunt ortodocsu si muscalu, ci ca sunt romanu, sunt ortodocsu.... D. P. Carpu. Voiu aduce mane discursulu d-vóstre. D. I. Bratianu, primu-ministru: Am disu, ca sunt chrestinu, cá mosii si stramosii mei, ca sunt ortodocsu, adeca de religiunea parintiloru mei. Déca d. Carpu numai are acestea, 'lu privesce pe d-lui. Am disu, ca noi romanii amu avutu totudéun'a unu rolu in Oriente si in biseric'a nóstra stramosiésca, nedespartita de nationalitate. L'amu avutu si 'lu vomu avé si de aci inainte, impreuna cu d. Carpu. (Aplause prelungite.)

Processulu librariului Tieranu.

Processulu librariului romanu Ionu Tieranu din Oraviti'a intentatu inca din lun'a lui Maiu 1877 s'a terminatu post tot discrimina rerum in 27 Februariu a. c. Dupace a fostu tienutu in arestu preventivu aprópe diece luni de dile, dlu Tieranu fú achitatu de catra tribunalulu din Budapest'a. Si nici nu s'a potutu altfeliu, ca-ci dintr'unu omu asiediatu, comerciante activu si tata de familia diligentu, oricatu ar' fi tienutu inchisu, nu póte esi niciodata unu conspiratoriu, precumu ar' fi voitu se' lu faca cu tot'adinsulu peste mesura zelosulu procuroru maghiaru. In cursulu pertractarei publice a acestui processu a potutu se se convinga ori-ce asistentu nepreocupatu despre nevinovati'a librariului Ionu Tieranu. Despre acést'a pertractare aduce „Pester Lloyd“ urmatórea relatiune caracteristica: „Daci'a moderna“. „Tierile romane séu Daci'a moderna“ este titlulu unei charte cartonate aparuta in Bucuresci la anulu 1876, in editiunea librariului Zamfirolu, care aflandu-se espusa in Maiu anulu trecutu in galantariulu librariului dela Oraviti'a Iuonu Tieranu a fostu secuestrata impreuna cu inca 7 esemplare ale aceleiasi editiuni, pentru ca pe acést'a charta se vedu estinse fruntariile „Daciei“ pana la Tis'a. „Maramuresiulu“, „Crisian'a“, „Temisian'a“ figuréza pe chart'a acést'a cá noui provincii, dacice si d. de Patay s'ar' mirá negresitu fórte, candu ar' vedé „Debretinulu“ seu iubitu intre marginile albastre-galbenu-rosii ale „Daciei“ in apropiare paciuita de Urbea Mare (Orade'a mare.) Tieranu a si fostu arestatu si astadi l'a acusatu procurorulu Bakos inaintea unui senatu judecatorescu compusu din presiedintele consiliariu Dr. Saszy, votantii: Vizaglich si Cseke, notariu: Dr. Gervay, ca a comisu crim'a de inalta tradare. Acusatulu, unu domnu cu o façia inteligenta, de 32 ani, gr. orientalu, casatoritu, tata de familia, dela 18 Maiu 1877 in arestu preventivu, care n'a avutu de a face pana acuma nimicu cu judecatori'a s'a escusatu cu aceea, ca nici nu a sciutu, ca chart'a incriminata ar' fi oprita. Elu a crediutu ca este o charta istorica a Daciei. Procurorulu: Pe charta sta inse apriatu „Daci'a Moderna.“ Apoi Daci'a cea vechia nu se estindea pana la Tis'a si nici nu cuprindea in sine „Debretinulu.“ Tieranu: „Chartele dreptu vorbindu nici nu le am comandatu, ele mi s'au tramisu numai din eróre. Am comandatu numai la librariulu din Bucuresci, cu care stamu in relatiune, charte caligrafice aparute la Zamfirolu. Numele acest'a se vede ca l'au indusu in eróre si 'mi tramise astfeliu chartele aceste pe cari le am primitu pe cale ordinaria prin vama si posta. Cumca eu nu m'am simtitu vinovatu dovedesce fapt'a, ca spre a nu avé paguba, am pusu stampili'a mea pe charte si le amu espusu in galantariu.“ Tieranu a si vendutu mai multe charte cu 1 fl. 25 cr. bucat'a si adeca la 2 invetiatori, la unu preotu si la 2 bacani. Un'a a donat'o bibliotecei Reuniunei invetiatoriloru romani dela Orsiov'a.

Procurorulu apropusu, cá Tieranu sê fia pedepsitu pentru crim'a de inalta tradare dupa legea din anulu 1723 cu trei ani inchisóre, deorece mai cu sém'a acuma cu miscarile nationalitatiloru, cari amenintia esistenti'a patriei, nu trebuie se remana nepedepsite asemeni agitatiuni indreptate contra integritatii teritoriale a tierii. Tieranu a agitatu tocmai intr'unu astfeliu de locu si cumperatorii chartei sale au fostu astfeliu de ómeni, invetiatori si preoti, incatu agitatiunea a fostu in adeveru periculósa (Sic!) La Tieranu s'au mai aflatu preste acést'a scrisori, cari 'lu arata cá pe unu agitatoru secretu si cá pe unulu, care facea inrolari pentru corpurile de voluntari romani (?!) Intr'un'a din scrisorile aceste ilu admonéza unu soçiu de principia din Slatin'a in Romani'a la 8 Maiu a tr.: „Avemu acuma 280.000 russi aci. Vedi numai si aduna la bani si la voluntari barbatesce, dér' se nu te compromiti cá Mileticiu . . . Relatéza despre parerea ce domnesce la voi, déca fratii nostri voru se ne sara intru ajutoriu, la casu de trebuintia.“ Tieranu sustiene ca elu era deja in inchisóre, candu a sositu acea scrisóre (!!) Aperatoriulu Dr. Füzesséry, facundu alusiune la faptulu, ca din caus'a unui altu processu mare, care s'a pertractatu totu in acelasiu timpu, n'a venitu se asiste la acestu processu mai nimenea, observéza, ca acést'a trebuie se-i fia binevenitu tribunalului, pentru ca asemeni processe politice nu ar' poté se placa opiniunei publice. Elu pledéza pentru achitarea clientului seu. — Tribunalulu in adeveru a adusu sentinti'a, ca Tieranu este nevinovatu de crim'a ce i se imputa, pentru ca chart'a incriminata nu póte servi, cá mediulocu pentru o crima contra statului, care presupune intrebuintiarea fortiei. Déca in charta se gasescu idei inimice statului, atunci acést'a cade in competinti'a tribunalului de pressa. Dér' in procederea lui Tieranu nu se póte gasi nici macaru unu actu pregatitoriu pentru o crima de inalta tradare. — Acusatulu indata a fostu pusu pe picioru liberu. Procurorulu Bakos a appellatu.

Diverse.

(Dr. Ratiu si consoçi contra „Kelet“.) Cetitorii nostri 'si voru aduce aminte, ca in vér'a anului trecutu a fostu aparutu unu articulu in „Kelet“, in care se dicea, ca mai multi romani, intre cari advocatulu Dr. Ratiu, Acsente si altii, ar' fi tienutu in Alb'a-Iuli'a adunare secreta nóptea, si ar' fi conspiratu pentru Dacoromania s. c. l. Articlulu acela voiea se cunósca tóta organisatiunea complotantiloru si sustienea, ca in acele adunari s'ar' fi votatu si o adressa catra principele Serbiei Milanu. Romanii nostri inse n'au voitu se lasa nepedepsita o asemenea infama invinuire, si de aceea au intentatu dd. advocatu Ioane Ratiu, Ioane Cosieru si candidatulu de advocatu Corneliu Piposiu contra redactorelui lui „Kelet“ Békesy Károly si contra advocatului din Alb'a-Iuli'a Csávásy Jozsef unu processu de pressa. In 3 Martiu s'a pertractatu acestu processu inaintea juriului din Clusiu si resultatulu fù achitarea acusatiloru Békésy si Csávásy. Nu póte se ne surprinda nicidecumu acestu resultatu, déca consideramu, ca juriulu a fostu compusu totu numai de maghiari, intre cari 2 professori de universitate, unu vice-spanu, unu presiedinte alu tribunalului orfanale, 1 directoru, 2 advocati etc. Juriulu din Clusiu 'si-a resbunatu asupra celui din Sibiiu, atata e totu. Dér' dnii acusatori se potu mangaiá cu aceea, ca 'si-au facutu detori'a de cetatiani si patrioti. Domnii Békesy Károly si Csávásy au renunciatu in modu demonstrativu la spesele judecatoresci, care li se adjudecara lui Békésy cu 45, lui Csávásy cu 75 fl., in favorulu scólei romanesci de fete, ce se va infiintiá in Clusiu. Este prim'a óra, ca vedemu pe doui maghiari de frunte, contribuindu odata ceva si pentru o scóla romana.

(Carte oprita.) Ministrulu reg. ung. de culte si de instructiune publica a opritu din tóte scólele romane mannualulu „Geografi'a Ardealului pentru scolele poporali“ compusu de Ioanu M. Moldovanu si aparutu la Blasiu 1870, pentru-ca tóta directiunea acestei carti si multe asertiuni ale ei ar' fi in contradicere cu starea de façia si cu dreptulu de statu alu Ungariei.

(Dunarea) este de cateva dile cu totulu curatita de sloi. Alaltaeri, — scrie „Vocea Covurluiului.“ — pentru prim'a-óra, de aprope unu anu, portulu Galati a fostu visitatu de vreo 12 vapóre, dér' nu de comerciu, — cari dedéu altadata vieatia portului — ci de vapóre de resbelu. Aceste sunt vapórele de resbelu turcesci trecute in primavér'a anului espiratu in susulu Dunarei si cari pêna acuma au statu pe la Silistria, Rusciucu s. c. l. Visit'a loru de astadata nu e hostila, ci parasescu Dunarea in urm'a inchieiarii armistitiului. Se dice, ca se voru opri deocamdata la Tulcea, ca-ci dela gurile Dunarii nu s'au redicatu inca obstaculele ce impedecá navigatiunea. Cu tote aceste se astépta in Galati din dì in di, cá navigatiunea in susulu Dunarii se se reincépa.

(Serviçiulu solemnelu pentru sufletele mortiloru) s'a tienutu Sambata in 18 Februariu v. in Bucuresci. La 10 óre a. m. a celebratu Metropolitulu Primatu impreuna cu alti archierei serviçiulu divinu in capel'a cimiteriului Belu. Totu intr'unu timpu au seversitu toti preotii din capitala la bisericele loru sant'a liturghia spre memori'a repausatiloru. La órele. 11, toti preotii ai aroru enoriasi inmormentéza in cimitirulu Belu, s'au adunatu la biseric'a Sf. George si au pornitu pe josu la cimitiru in ordinea urmatória: 1. O escorta de gendarmi 2. Mai multe felinare si stéguri bisericesci 3. Onorurile bisericesci 4 Unu prea santitu archiereu urmatu de toti preotii, cate doi in rondu imbracati in epatrafiru si sfita. In totu timpulu processiunei s'au trasu clopotele dela tóte bisericele din capitala. In mediuloculu cimitirului s'a facutu apoi parastasulu generalu pentru repansatii inmormentati acolo. Dupa acést'a preotii au cititu molitfele, fiacare pe mormintele parochialiloru sei. Dupa terminarea parastasului, Inaltu Prea Santitulu Metropolitu-Primatu s'a dusu la loculu de alaturea unde se inmormentéza soldatii, spre a citi unu trisaghion pentru odihn'a sufleteloru celoru cadiuti in resbelu.

(O victima a jocului de carti.) Sambat'a trecuta, scrie „S. d. Tgbl.“ a tramisu unu oficieru superioru de aci pe servitoriulu seu cu-o nota de 50 fl., cá se platésca costulu la restauratiune. Din intemplare oficierulu trecundu dupa ameadiu pe la restauratiune a intratu si a intrebatu déca feciorulu a predatu banii. Spre marea lui mirare aflà inse, ca densulu nici nu fusese aci. Banuindu ceva reu, oficierulu merse acasa si cautà pe servitoriu in tóte partile. In salonulu seu 'lu afla in fine — spendiuratu. Precumu a aflatu mai tardiu, servitoriulu perduse paralele in carti si de fric'a pedepsei ce'lu asteptá si-a luatu viéti'a.

(Gluma prósta cu finitu tragicu.) Unu omu, care prindea paseri, scrie „H. Ztg.“, merse dilele trecute intr'o carciuma din Clusiu si cerù unu patrariu de rachiu; dér' fiendu-ca n'avea bani, promise carciumariului, ca-i va aduce o pasere. „Déca 'mi vei aduce doue paseri, 'ti dau o fele (1/2 oc'a) de rachiu, numai cu conditiunea cá se-o beai dintr'odata“, ei respunse acest'a. Paserariulu a consimtitu, dér' abia a beutu licuidulu alcoholicu si deodata'i esira flacari albastre pe nari si pe gura si dupa cateva secunde cadiù josu mortu. Se dice, ca carciumariulu i-ar' fi datu spirtu curatu in locu de rachiu, din care causa veduv'a paserariului a facutu aretare criminala.

(Tiphusulu in Romani'a.) Relativu la acést'a bóla, care a inceputu a se lati in Romani'a si care provine dela cadavrele neingropate a celoru morti prin spitalurile russesci, scrie „Romani'a libera“: „Din laintru unu biciu durerosu se va aridicá se ne lovésca, déca nu vomu luá grabnice si seriöse mesuri. Este tiphusulu, care amenintia a deveni epidemicu. Trei juletie potu se se transfórme cu sosirea rapede a caldurei de primavéra in nesce teribile focare de emanatiuni mortifere. Teleormanulu, Vlasc'a si Ilfovulu reclama tóta atentiunea guvernului, tóta energi'a si activitatea administratiunei, totu devotamentulu si capacitatea ómeniloru de sciintia, cari au sciutu se dé stralucitórie dovedi de unu inaltu patriotismu. Nu e o dì de perdutu. Cadavrele si starvurile stau inca risipite pe campuri si isi urméza in pace pestiférr'a loru discompunere. Numai intre Zimnicea si Fratesci se numera, cá la 15 mii trupuri, parasite de viétia, cá si de ómeni. Camer'a a votatu 100 mii franci dér' banulu nu face totulu, trebuie energia si anima. Ómenii specialisti ce dicu? Pana

se 'si pregatésca dloru studiele, noi propunemu se se intrebuintiéze grabnicu metodulu grópeloru mari in cari cadavrele se fia arse prin ajutoriulu pacurei. Ingropaciunea cù varu e nesigura, costisitóre, si cere necontenitu priveghiarea omului de sciintie".

(Omoritoriulu contelui Szapáry) sublocotenentulu de honvedi Toth, a fostu judecatu de catra tribunalulu de resbelu pentru crim'a de assassinatu la perderea gradului de oficeriu, a distinctiunei de ónore, la eliminare din armat'a honvediloru si mórte prin stréngu. Sentinti'a s'a publicatu in sal'a tribunalului dela Jászberény in presenti'a membriloru tribunalului de resbelu, a oficeriloru din garnisóna si a impiegatiloru judecatoresci de catra majorulu-auditoru. Toth 'si-a ascultatu sentinti'a de mórte cu resignatiune si linisce. Nici nu se potea asteptá la altu resultatu, de aceea vediendu, ca nu mai e scapare pentru elu, a facutu in inchisóre, dupa cumu se scrie, o incercare de a se sinucide voindu, se bé petroleulu dintr'o lampa, dér' paditoriulu l'a impedecatu in realisarea acestui planu, — Sambata dimineatia in 2 Martiu c. a. a fostu esecutata sentinti'a de mórte in Iászbereny. Lui „Magyar Hiradó" se telegraféza despre acést'a: „Astadi dimineatia la 7 óre, Toth fù spendiuratu in curtea cea mica a prefecturei (cas'a comitatului). In momentele ultime era resolutu. Ultimele sale cuvinte au fostu „Ddieu cu voi, domniloru, fiti senatosi", Pre candu se cetea sententi'a Tóth se totu intorcea si se uitá la furci. Desu de demaneatia ceruse pane, ca-ci era flamandu. Elu a fumatu sugari pana in momentulu din urma. Pastorulu Kálmán a remasu lenga elu pana la tristulu finitu. Eri a cerutu mangaiere preotiésca, si o carte de rogatiune. La actulu de esecutiune asistara 2 escadrone cavaleria si alu 50-lea batalionu de honvedi, asemenea corpulu oficieriloru intregu. Ultimele cuvinte ce le-a adresatu condamnatulu preotului, au fostu: „Déca este Dumnedieu, de ce nu a impedecatu fapt'a mea?!" La esecutiune n'a fostu publicu multu, pentru-ca or'a esecutiunei nu se facuse cunoscuta.

(O aperare cavalerésca.) Mai dilele trecute — scrie „Curieriulu" — se cercetà dinaintea Curtii sec. I. unu procesu corectiunalu, in care se inculpa unu vechiu militariu romanu, ca a batutu nesce soldati russi. Presiedintele intréba pe inculpatu! pentru ce ai batutu pe russi, ce 'ti-au facutu ei? Acusatulu respunse: Se traiti dle presiedinte, nu m'am legatu eu de densii, ci s'au legatu ei de mine, si eu am trebuitu se me aperu, ca-ci de! 'mi-a fostu rusine se lasu se me bata nesce venetici pe mine, care am fostu vechiu vacmaistru in militia. Curtea l'a achitatu.

Sciri ultime telegrafice.

Petersburg, 3 Martiu. Tratatulu de pace s'a subsemnatu astadi.

Londonu, 4 Martiu. Pacea s'a subsemnatu, marele duce Nicolae a anuntiatu acést'a soldatiloru la o revista. Russi'a a renuntiatu la tributulu Egipetului si alu Bulgariei.

Petersburg, 5 Martiu (oficialu) Sultanulu a gratulatu Tiarului la aniversari'a suirii pe tronu si a esprimatu dorinti'a reinirii relatiuniloru amicabile cu Russi'a. Tiarulu i-a multiamitu declarandu, ca vede in subsemnarea pacii unu semnu, ca bunele relatiuni voru fi durabile.

Constantinopolu, Ocupatiunea Bulgariei de catra trupele russe va se dureze numai siese luni, ratificatiunea pacii se va face peste 14 dile la Petersburg.

Rom'a, 4 Martiu n. Incoronarea Papei Leo XIII a avutu locu eri in capel'a sixtina cu ceremonialulu indatinatu in presenti'a prelatiloru si a corpului diplomaticu intre órele $9^1/_2$ pana la $1^1/_2$ d. a.

Vien'a, 5 Martiu. „Politische Correspondenz" scrie din Petersburg, ca e verisimulu, ca congressulu se va aduná in Berlinu.

Petersburg, 5 Martiu. „Agenti'a russa" crede, ca siefii cabineteloru nu voru fi admisi la congressu.

Constantinopolu, 5 Martiu. Ignatieff a fostu astadi in Constantinopolu, a visitatu pe ministrii si ambasadori si s'a intorsu dupa aceea inderetu la San-Stefano. Marele duce Nicolae va visitá pe Sultanulu Joi séu Sambata.

(Dupa „Kr. Ztg.")

Ajutorie pentru raniti.

Fagarasiu, 29 Ianuariu 1878.

Onorabila Redactiune! Alaturandu 5 liste despre colectarea de oferte pentru ranitii romani in resbelulu cu turcii, ve rogu se binevoiti a le dá publicitatii prin pretiuitulu D-vóstre organu. Totodata se adauge, cumca din sum'a totala de 88 fl 78 cr. v. a. s'au subtrasu postportulu atatu pentru espeditiunea acestoru obiecte, catu si pentru acelea tramise mai inainte in suma de 7 fl. 78 cr. v. a., si asia s'au espedatu 81 fl. dimpreuna cu tóte obiectele cu posta de adi la adresa societatii „Crucea rosia" in Bucuresci. — Primiti s. c. l. Zinc'a Romanu.

Ofrande pentru soldatii romani vulnerati in resbelulu cu Turci'a, colectate prin Gabrielu Cornea, preotu romanu gr.-cath. din comuna Ileni: Dela familiele boernale: Barbu, economu 2 fl. 25 cr., Cornea, economu 2 fl. 25 cr., Metea, econ. 2 fl. 25 cr., Corsiatea, econ. 2 fl. 25 cr., Pireu, econ. 2 fl. 25 cr., Milea, econ. 2 fl. 25 cr.; Dela fostii fiscali 2 fl. 25 cr.; Dela persóne singuratice, si anume: Samuilu Barbu, economu 1 fl., Tom'a Barbu, econ. 50 cr., Pantilimonu Barbu, soldatu 50 cr., Gabrielu Cornea, preotu 2 fl., Tom'a Cornea, primariu 2 fl., Iosifu Cornea, cantoru 1 fl.; Dela economii: Samoilu Cornea 50 cr., Canditu Cornea 50 cr., Sierbanu Cornea 30 cr., George Samoilu Cornea 25 cr., Sierbanu George Cornea 25 cr., Ioanu N. Cornea 25 cr., Vasile Cornea 20 cr., Samoilu D. Cornea 20 cr., Ioanu Carsiatea 50 cr., Martinu Carsiatea 25 cr., George Cornea (Dobasiu) 50 cr., Iosifu Corsiatea 10 cr., Bucuru Costea 50 cr.; Dela cantorii: Ioanu Czimboiu 1 fl., Dumitru Czimboiu 25 cr., Vasilie Czimboiu 20 cr., Ioanu I. Czimboiu 20 cr., Tom'a Forkosiu 1 fl., Ioanu Forkosiu 50 cr., Ioanu D. Metea 1 fl., Alex. Metea 50 cr.; Ioanu T. Metea, soldatu 50 cr.; Dela economii: Iosifu I. Metea 50 cr., Ioanu I. Metea 30 cr., Lazaru Leaneu 25 cr., Iosifu N. Milea 1 fl., Tom'a D. Milea 50 cr., Stanu Milea 50 cr., Ioanu A. Milea 30 cr., George Milea 25 cr., Ioanu I. Milea 20 cr., Ioanu D. Milea 25 cr., George I. Milea 25 cr., Tom'a Pireu 50 cr., Ioanu I. Pireu 50 cr., Ilisie Pireu 25 cr., George G. Pireu 15 cr.; Ioanu Naftanaile, fauru 12 cr., Ioanu P. Cornea, economu 20 cr. Sum'a 38 fl. 47 cr. v. a.

Ileni, in 18/6 Ianuariu 1878.

Gabrielu Cornea m. p., colectante.

List'a oferteloru pentru soldatii romani raniti in resbelulu cu Turci'a, colectata prin parochulu Georgie Trimbitiasiu: Dela urmatorii dni din V.-Recea: Georgie Trimbitiasiu, par. gr.-cath. 3 fl., George Popa Radu, not. 3 fl., Zachiu Zeganu, prim. 1 fl., Ioanu Petrisioru, invetiat. 1 fl., Dumitru Petrisioru, cant. 1 fl., Iosifu Schöndruck 1 fl.; George Boeriu, parochu in T.-Recea 1 fl. Sum'a 11 fl. v. a.

(Va urma.)

Bucuresci, 18 Iulie 1877.

Societatea „Crucea Rosia" din Romani'a comitetulu centralu Nr. 699.

Domniei Sale Domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Priimindu epistolele D-vóstre dela 24 si 25 s. n. curentu precumu si sumele de franci 454 si 358 adunate prin medilocirea domnei Anna Tincu si Tribunu Andreic'a, amu onóre a ve inainta recipisele casierului Nr. 405 si 406.

Si cu acésta ocasiune nu lipsesu de a esprimá in numele comitetului, ee amu onóre a presidá, recunoscinti'a nóstra fratiloru nostri vecini pentru bine voitorialu loru concursu, si in particularu D-vóstre pentru neobosit'a staruintia de a veni in ajutoriulu acestei institutiuni umanitarie.

Primiti ve rog. domnulu meu, assigurarea prea osibitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a m. p., presiedinte.

Bobocu m. p., secretariu.

Bucuresci, 16 Decembre 1877.

Societatea „Crucea Rosia" din Romani'a comitetulu centralu Mr. 699.

Domniei Sale domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Amu primitu adress'a D-vóstre dela 9 correntu. Pentru sum'a de franci 1346 *) ce ne-ati mai tramisu precumu si pentru objectele ce mi comunicati, ca ati adunatu de la fratii nostri din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a amu onóre a ve esprimá sincerele mele multiamiri si recunoscinti'a consiliului Crucei Rosie si a ve remite anexata de acest'a recipis'a cassierului Nr. 878. In ceea-ce privesce coletele din Triest ve rogu a le inainta d'adreptulu societatii „Crucea Rosie" romana ect.

Bine voiti ve rogu domnul meu a primi assigurarea pré osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Gr. Ghica m. p. presiedinte.

Ioan S. Boboc m. p. secretariu

*) Franci 1346 sunt tote orfandele sosite in absenti'a mea in Romania si publicate in Nr. 98 (1877) alu „Gaz. Transilvaniei."
D. I. Manole.

Cu **I Martiu st. v. 1878** se incepe unu **nou abonamentu** la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 28 Februriu st. v. cá se grabesca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu.

P. T. domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele esacte, aratandu si post'a cea mai aprope de loculu unde locuiescu.

Pretiulu abonamentului este: pentru Brasiovu 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a cu post'a: 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. (séu 28 franci) pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Sciri ultime.

Mane Joi se voru deschide delegatiunile, Vineri se va asterne cererea de creditu. Cont. Andrásy va motivá acést'a cerere si se dice, ca va desvoltá cu acést'a ocasiune unu programu formalu.

Relativu la ocupatiunea Vidinului scrie „Dorobantiulu": Se dicea, ca armat'a romana vá ocupá Vidinulu numai pentru momentu, ca-ci in urma se va retrage cá se'lu lase russiloru. Acést'a scire a fostu fora temeiu, ca-ci armat'a nóstra ocupa Vidinulu si astadi. Suntemu in dreptu a crede, ca tricolorulu romanu numai atunci va incetá de a mai falfai pe muchi'a falósei cetati turcesci, candu clausele pacii, care s'a subsemnatu, voru incepe a se transformá in fapte pipaite.

„Romanulu" publica urmatórea telegrama adresata de marele duce Nicolae Imperatului Russiei:

San Stefano 19. Februariu v.

Am fericirea de a felicitá pe Majestatea Vóstra cu ocasiunea semnarii pacei. Bunulu Ddieu a voitu a permite, cá oper'a santa intreprinsa de M. V. se 'si primésca coronarea. La data memorabila a emanciparii tieraniloru ati liberatu pe chrestini de jugulu musulmaniloru.

In revist'a s'a de Luni 20 Februariu v. „Romanulu" desminte sgomotele despre abdicarea M. S. Domnitoriului Carolu declarandu, ca ele sunt o insulta pentru Domnitoriu.

Nr. 963 ex 1878. 3—3

Publicatiune.

Presentarea principala a juniloru din cele trei clase de etate 1858, 1857 si 1856, conchiamati in comun'a orasiului Brasiovu in anulu 1878, va avé locu aci in localitatea otelului „Nr. I" in Brasiovulu vechiu in **27, 28** si **29 Martie 1878** in ordinea urmatória:

In 27 Martie 1878 la 9 óre inainte de amédiu au se se infaçisiese dupa ordinea sortiloru la loculu amintitu inaintea comissiunei asentatórie mai antaiu reclamantii, cari sunt a se visitá corporalmente despre nedestoinici'a loru de a lucrá si a-si agonisi, apoi junii clasei I de etate nascuti in anulu 1858.

In 28 Martie la 9 óre inainte de amédiu au se se presente totu in acelasi locu junii clasei II si III de etate nascuti in anii 1857 si 1856.

In 29 Martie la 9 óre inainte de amédiu au a se presentá cei ce in 27 si 28 Martie a. c. au fostu impedecati de a se infaçiosiá si pe urmà oblegatii la serviciulu militariu din locuri straine, pentru cari s'au inaintatu la acestu oficiu din partea deregatóriei locului loru natalu listele de presentare.

Acést'a se face cunoscutu celoru oblegati a se presentá, precumu si reclamantiloru spre sciintia si indreptariu, mai departe parintiloru si tutoriloru cu acea observare, cá la timpulu seu se ingrigésca, cá fiiulu respective pupilulu loru chiamatu la servitiu se corespunda la timpulu defiptu, amesuratu legei, oblegamentului seu militariu.

Brasiovu, 18 Februariu 1878.

Magistratulu cetatii.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 6 Martiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.40	Oblig. rurali ungare .	75.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . .	67.20	„ „ Banat-Timis.	78.50
Losurile din 1860 .	111 —	„ „ transilvane .	77.70
Actiunile bancei nation.	807.—	„ „ croato-slav.	84.—
„ instit. de creditu	233.80	Argintulu in marfuri .	104.75
Londr'a, 3 luni . .	118 65	Galbini imperatesci .	5.59
		Napoleond'ori . . .	$9.48^1/_2$
		Marci 100 imp. germ. .	58.50

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.